

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ” _ 201 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
на тему: ***«Управління проблемної заборгованості позичальників-
фізичних осіб»***

Виконавець:

студентка 2 курсу магістратури
Кредитно-економічного факультету
Григоренко Ю.В.

Науковий керівник:

К.е.н., ст.викладач
Сергєєва О.С.

ЗМІСТ	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ-ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	5
1.1. Економічна сутність поняття проблемної заборгованості	5
1.2. Чинники виникнення проблемної заборгованості-позичальників-фізичних осіб.....	11
1.3. Управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб як складова системи захисту від кредитного ризику.....	19
Висновки до першого розділу.....	29
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ ПРОБЛЕМНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ-ФІЗИЧНИХ ОСІБ (на прикладі ПАТ АБ «Південний»).....	31
2.1 Сучасний стан і основні проблеми банківського споживчого кредитування в Україні.....	31
2.2 Оцінка проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб в кредитному портфелі ПАТ АБ «Південний»	37
2.3 Аналіз чинників впливу на рівень проблемної заборгованості ПАТ АБ «Південний».....	46
Висновки до другого розділу.....	55
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ-ФІЗИЧНИХ ОСІБ.....	56
3.1. Міжнародний досвід управління проблемною заборгованістю комерційних банків.....	56
3.2. Рекомендації по вдосконаленню моделі управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб в комерційних банках.....	67
Висновки до третього розділу.....	76
Висновки.....	77
Використані джерела.....	80
Додатки.....	83

ВСТУП

Актуальність роботи. В умовах жорсткої конкуренції на ринку банківських послуг банки постійно вдосконалюють та розробляють нові продукти, у тому числі і кредитні програми. Однією з тенденцій розвитку ринку кредитних послуг фізичним особам в Україні є переважання споживчих кредитів. Однак слід відмітити, що останні роки проблемних кредитів у портфелях українських банків свідчить про недосконалість процесу управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб. Отже, для політики вітчизняних комерційних банків особливу важливість набуває питання з управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Проблема управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб цікавить багатьох економістів, але в ній містяться ще й недосліджені моменти та існує невивченість певних понять і різноманітність поглядів на них.

Проблематиці банківського кредитування присвячено чимало праць вітчизняних економістів: Вовк В.Я., Хмеленко О.В., Тагірбеков К.Р., Тавас А.М., Мазурина Т.Ю., Кузнєцова Л.В., Коваленко В.В., Зверяков М.І. та інших.

Метою даної дипломної роботи є обґрунтування теоретичних підходів та розроблені практичних рекомендацій щодо управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Досягнення поставленої мети зумовлено визначенням та виконанням таких завдань :

- визначити сутність поняття проблемна заборгованість позичальника-фізичної особи;
- визначити чинники виникнення проблемної заборгованості позичальника-фізичної особи;
- дослідити методи управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб як складових системи захисту від кредитного ризику ;

- проаналізувати сучасний стан і основні проблеми банківського споживчого кредитування в Україні;
- оцінити рівень проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб в кредитному портфелі ПАТ АБ «Південний»;
- проаналізувати чинники впливу на рівень проблемної заборгованості ПАТ АБ «Південний»;
- дослідити зарубіжний досвід щодо управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб;
- надати рекомендації щодо удосконалення процесу управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Об'єктом дослідження є проблема заборгованість позичальників-фізичних осіб.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися загально наукові та спеціальні методи пізнання: абстрактно-логічний; порівняльний та статистично-економічний, графічний та табличний системний підхід – для обґрунтування висновків і пропозицій щодо підвищення ефективності управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб

Інформаційну основу дослідження склали праці вітчизняних та зарубіжних вчених з проблеми розгляду поняття проблемної заборгованості позичальника-фізичної особи, нормативно-законодавчі документи, які діють в Україні, а також данні звітності банківських установ, звіти та аналітичні матеріалу НБУ тощо.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були наведені в Міжнародній науково-практичній конференції “Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права”.

Висновки

У кваліфікаційній роботі наведено теоретичне узагальнення вирішення наукового завдання, яке полягає у визначенні методичних підходів щодо управління комерційними банками проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб і пропозиції щодо удосконалення процесу управління проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб.

За результатами виконаної магістерської дипломної роботи зроблено такі висновки:

На основі аналізу теоретичних напрацювань поглиблено розуміння сутності поняття «проблемна заборгованість», що запропоновано визначити як кредити, за якими своєчасно не проведено один чи декілька платежів, суттєво знизилась ринкова вартість забезпечення та виникли обставини, які викликають сумніви щодо повернення позики.

Визначено декі недоліки такого трактування терміну, а саме: банківські установи не показують реальні обсяги проблемних кредитів, а також – відмінність критеріїв погіршення фінансового стану позичальника.

Обґрунтовано необхідність проведення процесу управління проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб, що сприяє зниженню кредитного ризику та погашенню проблемних боргів.

Для ефективного проведення процесу управління проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб були визначені чинники впливу на рівень проблемної заборгованості. Такі чинники були класифіковані, як керовані та некеровані. До керованих автором віднесено ті, на які банківська установа має можливість впливу –наприклад, кредитна політика, компетентність працівників кредитного відділу, низький рівень кредитного моніторингу. В свою чергу, до некерованих віднесено ті, на які не має можливості вплинути ані банківська установа, ані позичальник – політична та військова нестабільність, економічний спад, зміни рівня інфляції та безробіття

тощо.

Автором розглянуто наукові підходи щодо методів мінімізації збитків від некісних позичок, серед яких: відчуження закладеного майна, використання послуг фінансових посередників, реструктурування та ліквідація позичок. А також, визначено чітку організаційну структуру з ефективного управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб. Така організаційна структура складається з трьох рівнів: стратегічного, тактичного та оперативного.

Аналіз тенденцій кредитної діяльності банківської системи України виявив, що протягом останніх років, кредитна діяльність банків має тенденцію до зниження, тобто кредитний портфель банків зменшується кожного року, що свідчить про низьку ділову активність економічних суб'єктів та недосконалу кредитну політику банків, а також про збільшення обсягів проблемних заборгованостей в кредитних портфелях комерційних банків.

За результатами проведеного аналізу якості кредитного портфелю ПАТ АБ «Південний» було виявлено, що в останні роки банк переорієнтувався з обслуговування юридичних осіб і направляє сили на обслуговування фізичних осіб – розробляє нові кредитні продукти та покращує кредитну політику загалом.

Була побудовано кореляційно-регресійна модель впливу чинників на рівень проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб ПАТ АБ «Південний». На основі цієї моделі було визначено прямий зв'язок між зміною рівня проблемної заборгованості позичальників- фізичних осіб та змін валютного курсу дол. США до національної гривні.

У роботі проаналізовано міжнародний досвід з управління проблемною заборгованістю-позичальників фізичних осіб. Визначено, що для ефективного процесу управління проблемною заборгованістю позичальників фізичних осіб на кожному етапі кредитного процесу. По-перше, попередня якісна оцінка ризиків через призму оцінку кредитоспроможності позичальника-фізичної особи є плацом для зниження ймовірності виникнення прострочених платежів

по кредитній угоді взагалі. А крім того, на кожному етапі життєвого циклу кредитного процесу використовувати необхідні методи управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Розглянуто позитивний досвід Сполучених штатів Америки та Великобританії щодо діяльності колекторських компаній у процесі управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб. А також, визначено досвід закордонних банківських систем щодо створення спеціальних структур та корпорацій з управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Розглянуто основні проблеми, які перешкоджають проведенню ефективного проведення процесу управління проблемною заборгованістю позичальників фізичних осіб. Основною серед яких є відсутність єдиних законодавчо визначених правил та процедур такого управління.

Обґрунтовано необхідність запровадження модернізованих та адаптованих до сучасних соціально-економічних умов систем з управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб на кожному рівні організаційної структури банку: від стратегічного до оперативного рівня. З

Запропоновано перелік методів та інструментів, які можуть бути використані на кожному організаційному рівні та етапі управління проблемної заборгованості позичальників-фізичних осіб.

Підвищення якості кредитних портфелів комерційних банків не можливо без попереднього перегляду самого кредитного процесу та моніторингу кредитної угоди. Необхідне вдосконалення та виявлення нових методів та інструментів з управління проблемною заборгованістю позичальників-фізичних осіб.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України років [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=25327817&cat_id=25365601
2. Владичин У.В. Банківське кредитування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / У.В. Владичин ; за ред. С.К. Реверчука. — К. : Атіка, 2008. — 648 с. — Режим доступу: http://mobile.pidruchniki.ws/1584072045689/bankivska_sprava/bankivske_kredituvannya_-_vladichin_uv_i
3. Миськів Г.В. Проблемні кредити банків: сутність, чинники формування та способи мінімізації ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА - 2014. - №5. - с.
4. Денисенко М. П. Кредитування та ризики: навчальний посібник / М. П. Денисенко, В. М. Домрачев, В. Г. Кабанов. — К.: ВД «Професіонал», 2008. — 480 с.
5. Вовк В. Я. Кредитування і контроль: навч. посібн. / В. Я. Вовк, О. В. Хмеленко. — К.: Знання, 2008. — 463 с.
6. Шустова Е. П. «Проблемный кредит»: терминологическое содержание, критерии определения и факторы возникновения / Е. П. Шустова // Вестник Алтайской академии экономики и права. — 2010. — № 18. — С. 155–158.
7. Кльоба В. Л. Ситуаційний центр банку як ефективний напрям удосконалення управління врегулюванням проблемної заборгованості / В. Л. Кльоба // Науковий вісник НЛТУ України. — 2009. — № 19.8. — С. 240–246.
8. Тарануха І. Ю. Підходи до визначення проблемної кредитної заборгованості 2012 [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/6911/1/Taranukha.PDF.5>
9. Яременко О. Р. Проблемні кредити банків: сутність, сучасний стан та методи їх регулювання / О. Р. Яременко, Е. О. Лисенко // Глобальні та національні проблеми економіки. — Випуск 8. — 2015. — С. 1080-1085.
10. Международная конвергенция измерения капитала и стандартов капитала: новые подходы (Базель II) [Електронний ресурс]. — Режим доступу:

<http://analitik.io.ua/s20376>

11. Болгар Т. М. Проблемні кредити банків як результат реалізації кредитного ризику / Т. М. Болгар // Економічний нобелівський вісник. – 2014. – № 1(7). – С. 50–58.
- 12.Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.imf.org/external/index.htm>
13. Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями затверджене постановою Правління НБУ від 25.01.2012 № 23[Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0474-00>
14. Dealing with Problem Debts. – Supervisor of Banks. Proper Conduct of Banking Business (12/10): Bank of Israel [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bankisrael.gov.il/deptdata/pikuah/nihul_takin/eng/314_et.pdf
15. Сисоєва, Л.Ю. Ризики передачі проблемних кредитів банками України [Текст] / І. В. Белова, Л. Ю. Сисоєва // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць / ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми, 2012. – Випуск 35. - С. 51-57.
16. Крухмаль, О.В. Регулювання проблемних кредитів в банках України: теоретичні та методичні аспекти [Текст] /О.В.Крухмаль / Вісник ОНУ ім.. І.І.Мечникова – 2013. №2
17. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Підручник. — 2-ге вид., стер. — К.: Знання, 2008. — 535 с.
18. Владичин У.В. Банківське кредитування [Електронний ресурс] : навч. посіб. / У.В. Владичин ; за ред. С.К. Реверчука. — К. :Атіка, 2008. — 648 с. — Режим доступу: http://mobile.pidruchniki.ws/1584072045689/bankivska_sprava/bankivske_kredituvannya_-_vladichin_uv_i
19. Каменецкий С. Причины возникновения проблемной задолженности и их профилактика. Практический опыт [Электронный ресурс] / С. Каменецкий. — Режим доступа: <http://www.trainings.ua/article/2598.html>

20. Проблемні кредити: хто, скільки, кому і чому? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~2/0/all/2010/04/10/193071>
21. Лютий І.О. Суперечності процесів фінансіалізації та їх вплив на економічне зростання в Україні / І.О. Лютий, П.А. Мороз // Економіка України. – 2014. – № 4. – С. 29–39.
22. Характеристика передумов виникнення проблемної заборгованості банків [Електронний ресурс] Економіка сьогодні. – Режим доступу <http://economics-issues.com.ua/zmist-zhurnalu/ekonomika-sogodennyaaktualni-pitannya-ta-perspektivi-2012-1/xarakteristika-peredumov-viniknennyaaproblemno%D1%97-zaborgovanosti-bankiv/>.
23. Кузенко, О.Л. Удосконалення методики оцінки кредитоспроможності [Текст] / О.Л. Кузенко // Фінанси України. - 2012. - №5. – С. 64-69
24. Д'яконова І.І. Методичні підходи до формування стратегії банків України в умовах невизначеності / І.І. Д'яконова, Ю.В. Сиренко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. наук. праць. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – № 40. – С. 14–20.
25. Версаль Н. І. Теорія кредиту [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Версаль, Т. В. Дорошенко. – К. : Києво-Могилянська академія, 2007. – 483 с.
26. Кузнєцова Л.В. Вплив глобалізаційних процесів на фінансову стійкість банківської системи / Л.В. Кузнєцова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. - №2 (128). – С. 264-271
27. Примостка Л. О. Управління банківськими ризиками : навчальний посібник / Л. О. Примостка; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. — К.: КНЕУ, 2007. — 600 с
28. Версаль Н. І. Теорія кредиту [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Версаль, Т. В. Дорошенко. – К. : Києво-Могилянська академія, 2007. – 483 с.
29. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку [Текст]: навч. посіб. / І. В. Сало, О. А. Криклій. - Суми: «Університетська книга», 2007. - 314 с.
30. Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями

[Електронний ресурс]: положення затверджене постановою правління Національного банку України від 25.01.2012, №23.- Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>

31. Жованников В. Н. Менеджмент кредитных рисков: теоретические аспекты и практические решения [Текст] // Финансы и кредит. - 2003. № 10. - С. 2-16.

32. Цивільний Кодекс України від 18 липня 1963 року // Відомості Верховної Ради УРСР-1963.- №30. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://rada.gov.ua>

33. Єлейко І. В., Сідак О. В. Особливості мінімізації кредитного ризику банківської установи [Текст] // Науковий вісник НЛТУ України. - 2011. - № 21 (8). - С. 150 - 158.

34. Болгар Т. М. Стягнення проблемних боргів українських банків на ранніх етапах збору / Т. М. Болгар // Наукові записки : зб. наук. праць. - Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. - Випуск 20. - С. 179-182.

35. Болгар Т. М. Особливості організації роботи з проблемною заборгованістю в банках на різних етапах збору / Т. М. Болгар // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. - 2012. - Випуск 36. - С. 36-47.

36. Болгар Т. М. Особливості організації роботи внутрішнього колекшену банків України / Т. М. Болгар // Вісник Національного банку України. - 2013. - № 1. - С. 42-45.

37. Болгар Т. М. Hard collection як дієвий механізм стягнення простроченої заборгованості банківською установою / Т. М. Болгар // Академічний огляд. - 2013. - Випуск 1(38). - С. 46-52.

38. Болгар Т. М. Внутрішній колекшен як дієвий механізм управління простроченими боргами банківських установ / Т. М. Болгар // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. - 2012. - № 5(18). - С. 71-75.

39. Асоціація учасників Колекторського Бізнесу України [Електронний ресурс] / «УкрБорг», «Служба виконання зобов'язань», Verdict (входить до групи

- компаній eCall), Credit Collection Group (CCG), «Європейська Агенція з Повернення Боргів», «Універсальна Колекторська Група», ТОВ «ЕОС Україна», ТОВ «УкрФінанси», «Кредитекспрес», агенція Credex , ТОВ «ФАСП». - Київ, 2009. - Режим доступу : <http://www.acbu.com.ua/ua/index.html>. - Назва з екрану.
40. Підзельська І. А. Кредитні ризики та їх наслідки для банківської системи України в умовах поглиблення фінансової кризи [Текст] // Фінанси України. - 2009. - № 8. - С. 102 - 108.
41. Єрьоміна І.Г. Аналіз розвитку споживчого кредитування в банківській системі України /І.Г. Єрьоміна // Сучасні проблеми економічної теорії та практики господарювання в ринкових умовах: Збірник наукових праць III Міжнародної науково практичної Інтернет-конференції - Одеса: ОДЕУ, 2011- С. 34-38.
42. Банківська справа: Навчальний посібник / за ред.проф.Р.І.Тиркала.- Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314с. (серія —Банки і біржі)
43. Беляков А. В. Банковские риски: проблемы учёта, управления и регулирования: методическая разработка/ А. В. Беляков. С М.: БДЦ-пресс, 2004. — 256 с.
44. Ризик-менеджмент у банку: теорія та організація: монографія/ О. А. Криклій [~та ін.~]; Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». - Суми: Корпункт, 2014. — 192 с
- 45.Банковские риски: учебное пособие / Финансовая академия при правительстве РФ; ред. О. И. Лаврушин. — М.: КНОРУС, 2008. — 232 с
46. Бондар О. А. Інтерпретаційний схематизм управління економічними системами : монографія / О. А. Бондар. — К. : Науковий світ, 2013. — 121 с.
47. Носова Т.П. Современная система кредитования физических лиц / Т.П. Носова, А.В. Семин // Финансы и кредит. – 2007. – № 29. – С. 28–31.
48. Сергєєва О.С. Управління грошовими потоками банків : дис. ... канд. ек. наук : спец. 08.00.08 / О.С. Сергєєва. – Одеса, 2015. – 282 с.
- 49.Валовий внутрішній продукт України [Електронний ресурс]. – Режим

доступу : <http://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.

50. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

51. Грошово-кредитна статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=27843415&cat_id=44578#1.

52. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Одеса: Атлант, 2014. - 484 с.

53. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.

54. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської систем / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2012. - №4 – С. 3-12.

55. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fg.gov.ua>

56. Офіційний сайт ПАТ АБ «Південний» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.com.ua/ru/>

54/ Тагірбеков К.Р. .. Основи банківської діяльності (Банківська справа) Під ред. Тагірбекова К.Р. - М. : Видавничий дім «ИНФРА-М», Видавництво «Всесвіт», 2003. - 720 с. - (Вища освіта) .2003

55. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник / Є.В. Мних. — К.: Центр навчальної літератури, 2011. — 412 с.

56. Примостка Л. О. Аналіз банківської діяльності: сучасні концепції, методи та моделі / Л. О. Примостка; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2002. — 313 с

57. Вовчак О. Д. Банківська справа: Навч. посібник / О. Д. Вовчак, Н.М. Руцишин. - Львів : Новий світ-2000, 2008. - 560 с.

58. Кравець О. С. Статистика: Навчальний посібник / О. С. Кравець. – О.: Пальміра, 2008. – 266 с.

59. Статистичне забезпечення управління економікою. Прикладна статистика: Навчальний посібник / А. В. Головач, В. В. Захожий, Н. А. Головач. – К: КНЕУ, 2005. – 333.

60. Вовчак О. Д. Банківська справа: Навч. посібник / О. Д. Вовчак, Н.М. Руцишин. - Львів : Новий світ-2000, 2008. - 560 с.
61. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.com.ua>
62. Конституція України від 28 червня 1996 г. // Відомості Верховної Ради України.-1996.- №30. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
63. Закон України "Про банки і банківську діяльність" від 7.12.2000 № 2121-III // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності (Додаток до журналу "Вісник Національного банку України"), 2001. — № 1. — С. 3 — 46 (зі змінами та доповненнями). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
64. Закон України "Про Національний банк України" від 20.05.1999 № 679-XIV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
65. Закон України «Про споживче кредитування» від 15.11.2016 від 15.11.2016 № 1734-VIII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://rada.gov.ua>
66. Положення Національного банку України № 351 від 30.06.2016 «Про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
67. *Van Greuning, Hennie; Brajovic Bratanovic, Sonja. 2009. Analyzing Banking Risk : A Framework for Assessing Corporate Governance and Risk Management, Third Edition. World Bank. © World Bank. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/2618> License: CC BY 3.0 IGO.*
68. Thanh, H. 2012. Bad debt situation at Vietnamese banks. [referenced 15 March 2013]. Available at: <http://cafef.vn/tai-chinh-ngan-hang/tinh-hinh-no-xau-cacngan-hang-20121106065835302ca34.chn>
69. IMF. 2004. Compilation Guide on Financial Soundness Indicators. IMF. Washington DC. Appendix VII. Glossary. [referenced 15 March 2013]. Available at: <http://www.imf.org/external/np/sta/fsi/eng/2004/guide/appendx.pdf>
70. Хандриков А.А. Международный опыт управления проблемными активами // Финансы и кредит. 2003. №15 (129). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/mezhdunarodnyy-opyt-upravleniya-problemnymi-aktivami> (дата обращения: 01.12.2018).